

INITIATIVE FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT OF KOSOVO
INICIATIVA PËR ZHVILLIMIN E BUJQËSISË SË KOSOVËS
INICIATIVA ZA POLJOPRIVREDNI RAZVOJ KOSOVA

KATALOGU EKONOMIK I BIMËVE MJEKËSORE DHE AROMATIKE

Botimi numër I, 2021

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Ky publikim është përkrahur nga Agjencia Gjermane për Bahskëpunim Ndërkombëtar (GIZ), mandatuar nga Ministria Federale Gjermane për Bashkëpunim Ekonomik dhe Zhvillim (BMZ). Përmbajtja e këtij publikimi është përgjegjësi e Iniciativës për Zhvillimin e Bujqësisë së Kosovës – IADK-së dhe nuk reflekton doemos pikëpamjet e GIZ.

AKRONIMET

IADK - Iniciativa për Zhvillimin e Bujqësisë së Kosovës

MBPZHR – Ministria e Bujqësisë Pylltaris dhe Zhvillimit Rural

DAESB - Departamenti për Analiza ekonomike dhe Statistika Bujqësore

BMA - Bimët Mjekësore dhe Aromatike

Përmbajtja

1.	HYRJA.....	4
2.	Marzha bruto dhe të hyrat neto	4
3.	Kriteret e supozuara gjatë llogaristjes së bruto marzhave dhe neto fitimit:.....	5
4.	HITHËRI (<i>Urtica dioica</i>)	6
4.1	Ndikimi i ndryshimit të çmimit dhe rendimentit në të ardhurat neto (Hithër)	7
5.	RIGON I BARDHË (<i>Origanum heracleoticum</i>)	8
6.1	Ndikimi i ndryshimit të çmimit dhe rendimentit në të ardhurat neto (Rigoni i bardhë).....	9
6.	MENTA (<i>Mentha Piperita</i>).....	10
6.1	Ndikimi i ndryshimit të çmimit dhe rendimentit në të ardhurat neto (Menta)	11
7.	KAMOMILI (<i>Matricaria chamomilla</i>)	12
7.1	Ndikimi i ndryshimit të çmimit dhe rendimentit në të ardhurat neto (Kamomili)	13
8.	KALENDULA (<i>Calendula officinalis</i>).....	14
8.1	Ndikimi i ndryshimit të çmimit dhe rendimentit në të ardhurat neto (Kalendula)	15
9.	CIANI I KALTËR (<i>Centaurea cyanus</i>)	16
9.1	Ndikimi i ndryshimit të çmimit dhe rendimentit në të ardhurat neto (Ciani i kaltër).....	17
10.	MULLAGA E ZEZË (<i>Malva Sylvestris</i>).....	18
10.1	Ndikimi i ndryshimit të çmimit dhe rendimentit në të ardhurat neto (Mullaga e zezë)	19
11.	ÇMIMI, RENDIMENTI DHE INDIKATORËT TJERË	20
11.1	Çmimi dhe rendimenti në pikën e rentabilitetit dhe indikatorët tjerë	20
12.	INFORMACIONE TEKNIKE	21
13.1	Masat Agro-Teknike për Kulturën e Hithërit	21
13.2	Masat Agro-Teknike për Kulturën Rigon i bardhë.....	21
13.3	Masat Agro-Teknike për Kulturën e Mentës	21
13.4	Masat Agro-Teknike për Kulturën e Kamomilës	22
13.5	Masat Agro-Teknike për Kulturën e Kalendulës.....	22
13.6	Masat Agro-Teknike për Kulturën e Cianit të kaltër	23
13.7	Masat Agro-Teknike për Kulturën e Mullagës së zezë.....	23

1. HYRJA

Katalogu Ekonomik i Produkte të bimëve mjekësore dhe aromatike 2020, është përgatitur nga Iniciativa për zhvillimin e bujqësisë së Kosovës dhe këto të dhëna do të publikohen si studim i organizatës IADK, por tri nga shtatë bimë mjekësore të selektuara do të integrohen në Katalogut Ekonomik të prodhimeve bujqësor që do të publikohet nga Departamenti i Analizave Ekonomike dhe Statistikave Bujqësore (MBPZHR).

Katalogu ka për qëllim që palëve të interesuara e sidomos fermerëve kultivues të BMA të kultivuara t'ju ofroj informacione në menaxhimin e fermave dhe ndërmarrjeve bujqësore përmes llogaritjes së marzhave bruto dhe neto fitimit si indikator kryesor dhe indikatorët tjerë të derivuar nga këto llogaritje: definimit të kostos së prodhimit, profit marginave, pragu i fitimit në rendiment, pragu fimit në çmim etj ndihmojnë në analizimin e performancës bizneseve të tyre.

Katalogu përbëhet nga gjithsej tre kapituj si:

- **Marzha bruto dhe të hyrat neto**, të paraqitura në këtë botim përmes BMA të kultivuara, gjithësej 7 BMA të definuara për këtë botim fillestar të cilat janë të ndara në dy grupe sipas viteve në prodhim: **bimë shumëvjeqare**: menta, hithëri, rigoni bardhë dhe **bimë një vjeqare**: kamomili, kalendula, mellaga zezë dhe ciani. Tek gjitha këto bimë aplikohet teknologjia e ujitjes me përjashtim te kamomili dhe po ashtu tek të gjitha këto bimë shumëzohen me fidan me përjashtim të kamomilit që shumëhet me farë.
- **Çmimet dhe rendimentet** në pikën e rentabilitet dhe indikatorët e tjerë, ofrojnë njohuri për çmimin minimal me të cilin mund të shitet produkti duke mos pasur humbje.
- **Informacionet teknike**, të cilat paraqesin masat agroteknike gjatë një viti kalendarik për kulturat e prezantuara në katalog.

2. Marzha bruto dhe të hyrat neto

Duke u nisur nga fakti se konkurrenca në treg po rritet çdo herë e më shumë, fermerëve kultivues te BMA ju duhet një planifikim dhe menaxhim i biznesit të tyre në mënyrë që të dinë gjithë indikatorët e nevojshëm sa i përket rrjedhës së biznesit të tyre.

Një biznes i qëndrueshëm duke përfshirë edhe nën sektorin e BMA të kultivuara duhet të merr për bazë kalkulimet referente. Përdorimi i disa kalkulimeve referente, do u ndihmonte prodhuesve kosovar që të vlerësonin pozitën e tyre në raport me prodhuesit e tjerë por edhe të shohin shpenzimet e tyre të prodhimit në raport me çmimet e të njejtave produkte në treg që të mund të bëjnë ndryshimet e nevojshme që prodhimet e tyre të mund të jenë konkurrenca në treg.

Marzha bruto mundëson krahasimin e profitabilitetit për kultura të ndryshme të cilat kanë karakteristika të përbashkëta si: përdorimi i tokës së cilësisë së njejtë dhe teknologjisë së njejtë të kultivimit. Është një indikator që tregon për koston e prodhimit e që përdoret për vendimmarrje në menaxhimin e fermës. Fermerët duke marr parasysh marzhën bruto mund të shohin se në cilat pika ata mund të bëjnë ndryshime në mënyrë që të rrisin profitabilitetin e tyre.

Definimi i marzhës bruto është mjaft i thjeshtë, ajo paraqet diferencën në mes të të hyrave të përgjithshme dhe kostove variabile. Duke qenë se kalkulimi i marzhave bruto nuk merr në konsiderat kostot fikse, ajo nuk mund të cilësohet si fitim, andaj për të parë profitabilitetin real për një prodhim bujqësorë është e nevojshme që të kalkulohet fitimi neto.

Fitimi neto jep një pasqyrë të qartë për të hyrat që i mbeten fermerit nga një aktivitet bujqësor pasi që janë kalkuluar të gjitha shpenzimet, ato variabile që lidhen direkt me nivelin e prodhimit, oseato fikse që nuk varen nga niveli i prodhimit (ne kete grup hyjne shpenzimet e ngritjes/kultivimit per BMA shumevjeqare/duke pjestuar për numrin e viteve ne prodhim rentabil), këto shpenzime nuk paraqiten në vitet tjera vijuese në prodhim siq janë: fidanet, plehu shtallës (organikë), lavrimi themelor etj. Kjo vlere e fituar konsiderohet Zhvleresimi.

Para se të prezantohen bruto marzhat dhe neto fitimi në vazhdim do të sqarohen disa supozime që janë marr parasysh gjatë llogaritjes së bruto marzhave dhe neto fitimi.

3. Kriteret e supozuara gjatë llogaritjes së bruto marzhave dhe neto fitimit:

- **Toka e punueshme** – Për qëndrueshmëri të llogaritjeve, do të përdorim normat e qirasë së tokës në llogaritjet e bruto marzhave. Normat e qirasë ndryshojnë në rajone të ndryshme në Kosovë nga 100 deri në 1000 EUR bazuar në vendndodhjen, cilësinë e tokës, klimën dhe mundësitë e prodhimit të kulturave bujqësore. Toka do të një shpenzim operativ (norma e qirasë) në llogaritjen e bruto marzhave dhe neto fitimit, vlera e saj është unike për të gjitha bruto marzhat 150 €/ha
- **Fuqia punëtore** – shumë fermerë nuk llogarisin shpenzimet e tyre të punës por ata në të njëjten kohë marrin para (të holla) nga biznesi i tyre për të paguar shpenzimet e jetesës. Për këtë studim, ne i atribuojmë një normë pune për të llogaritur këtë faktor.
- **Zhvlerësimi** – zhvlerësimi i makinerive bujqësore në këtë studim nuk është llogaritur pasi të gjithë fermerët kultivues të BMA në Kosovë supozohet se kanë makina dhe pajisje të ngjashme (traktor, pllugje, disqe, motokultivator, tunele të mbuluara me foli të zezë dhe tharse termike).
- **Korrja/shërbimit me makina** - për shkak të madhësisë së vogël të fermave, ne vlerësojmë një normë qiraje për të llogaritur këtë faktor, shërbim të kulturave që vjelen/korren në mënyrë të mekanizuar siq janë në këtë rast studimi për BMA - kamomili.
- **Ujitja** - është pagesa që fermerët paguajnë çdo vit për përdorimin e ujitjes. Nëse fermerët shfrytëzojnë rrymën elektrike, derivate për pumpimin e ujit atëherë krijojnë shpenzime që konsiderojmë se do të jenë sa çmimi për ujitje i caktuar nga 2 ndërmarrje shtetërore për ujitje - e vlerësuar në një mesatare 120 EUR / ha.
- **Njësi për llogaritje të bruto marzhave dhe fitimit neto do të shfrytëzohet** - njësia në Ha për BMAqë vjelja kryhet me kombaj ose me motokultivator dhe me Ari për BMA që vjelja kryhet me dorë.
- **Periudha plotë e prodhimit:** Viti ku BMA e caktuar është në prodhim të plotë, tek BMA shumë vjeçare psh hithëri llogaritet së në prodhim të plot hyn në vitin e tretë (3), kurse për BMA një vjeçarë llogaritet viti parë.
- **Certifikimi organik:** Llogaritja e certifikimin organik në këtë studim është shprehur në ha, në studim është marrë çmim 500€ (kjo tarif është marr si një vler e përafert e tarifave të trupes certifikuses ALBINSPEKT), për sipërfaqet 0.20ha kurse nën sipërfaqen 0.20ha nuk është llogaritur kosto e certifikimit organik.

4. HITHËRI (*Urtica dioica*)

Marzha bruto dhe të ardhurat neto për ha

Tabela 1: Kosto e prodhimit të Hithëri

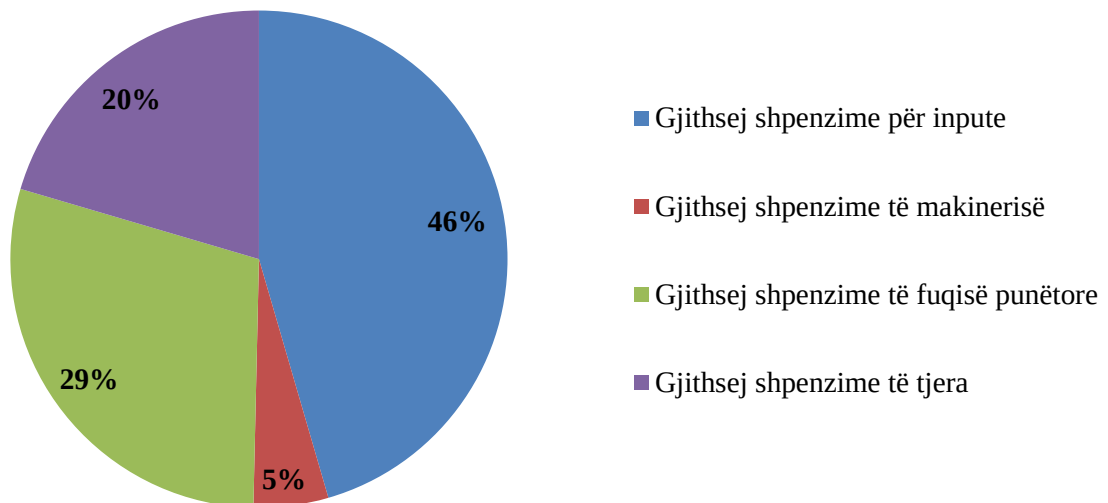

Kalkulimi i koston së prodhimit për Bimë mjeksore aromatike, 2020				
Hithër				
Sipërfaqja 1 ha				
	Njësia	Sasia	Çmimi për njësi	Vlera në €
TË ARDHURAT				
Hithëri	kg	5,950	1.50	8,925.00
Gjithsej të ardhurat				8,925.00
KOSTO VARIABLE				
Inputet				
Ujitja	paushallë	1	120.00	120.00
Plehu organik (shtallës)	tonë	15	10.00	150.00
Peleti	kg	4,760.00	0.19	904.40
Energjia elektrike	Nr. tharjeve	15.87	12.45	197.52
Sistemi i ujitjes pikë-pikë (gypi sekondarë)	m	8,000	0.03	240.00
Gjithsej shpenzime për inpute				1,611.92
Shpenzimet e makinerisë				
Frezimi mes rendeve	dizel/L	30	0.98	29.40
Plehu organik (shtallës)	dizel/L	10	0.98	9.80
Kositja	dizel/L	40	0.98	39.20
Transporti te përpunuesi	dizel/L	50	0.98	49.00
Gjithsej shpenzime të makinerisë				127.40
Shpenzimet e fuqisë punëtore				
Frezimi mes rendeve	Ditë pune	6	17.00	102.00
Plehu organik (shtalles)	Ditë pune	2	17.00	34.00
Mirmbajtja, herrja	Ditë pune	20	17.00	340.00
Kositja	Ditë pune	14	17.00	238.00
Transporti te përpunuesi	Ditë pune	3	17.00	51.00
Tharja	Ditë pune	9.92	17.00	168.58
Paketim i produktit	Ditë pune	5.95	17.00	101.15
Gjithsej shpenzime të fuqisë punëtore				1,034.73
Shpenzime të tjera				
Qiraja	ha	1	150.00	150.00
Paketimi, (thasë)	copë	298	0.25	74.38
Certifikimi organik	paushallë	1	500.00	500.00
Gjithsej shpenzime të tjera				724.38
Gjithsej shpenzime variable				3,498.43
MARZHA BRUTO				5,426.57
Zhvlerësimi				1,101.48
TË ARDHURAT NETO				4,325.09
Subvencione				500.00
TË ARDHURAT NETO+Subvencionet				4,825.09

4.1 Ndikimi i ndryshimit të çmimit dhe rendimentit në të ardhurat neto (Hithër)

TË ARDHURAT NETO		-20%	-10%	Skenari me rendimentin bazë	10%	20%
		4,760	5,355	5,950	6,545	7,140
-20%	1.20	1,401.30	1,970.69	2,540.09	3,109.49	3,678.88
-10%	1.35	2,115.30	2,773.94	3,432.59	4,091.24	4,749.88
Skenari me çmime bazë	1.50	2,829.30	3,577.19	4,325.09	5,072.99	5,820.88
10%	1.65	3,543.30	4,380.44	5,217.59	6,054.74	6,891.88
20%	1.80	4,257.30	5,183.69	6,110.09	7,036.49	7,962.88

Shpërndarja e shpenzimeve sipas kategorizimit

5. RIGON I BARDHË (*Origanum heracleoticum*)

Marzha bruto dhe të ardhurat neto për ha

Tabela 2: Kosto e prodhimit të Rigoni i bardhë

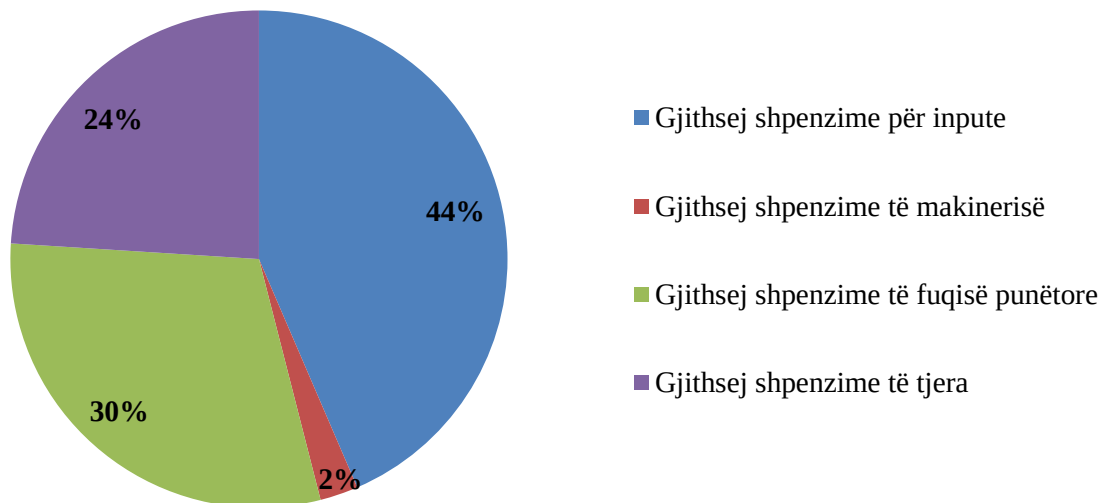

Kalkulimi i koston së prodhimit për Bimë mjeksore aromatike, 2020				
Rigoni i bardhë				
Sipërfaqja 1 ha				
	Njësia	Sasia	Çmimi për njësi	Vlera në €
TË ARDHURAT				
Rigoni i bardhë	kg	4,800	1.50	7,200.00
Gjithsej të ardhurat				7,200.00
KOSTO VARIABLE				
Inputet				
Ujitja	Paushallë	1	120.00	120.00
Plehu organik (shtallës)	Ton	15	10.00	150.00
Peleti	Kg	3,360.00	0.19	638.40
Energjia elektrike	Nr. tharjeve	11.20	12.45	139.43
Sistemi i ujitjes pikë-pikë (gypi sekondarë)	m	8,000	0.03	240.00
Gjithsej shpenzime për inpute				1,287.83
Shpenzimet e makinerisë				
Frezimi mes rendeve	dizel/L	20	0.98	19.60
Plehu organik (shtallës)	dizel/L	10	0.98	9.80
Kositja	dizel/L	20	0.98	19.60
Transporti te përpunuesi	dizel/L	25	0.98	24.50
Gjithsej shpenzime të makinerisë				73.50
Shpenzimet e fuqisë punëtore				
Frezimi mes rendeve	Ditë pune	6	17.00	102.00
Plehu organik (shtalles)	Ditë pune	2	17.00	34.00
Mirmbajtja, herrja	Ditë pune	20	17.00	340.00
Kositja	Ditë pune	10	17.00	170.00
Transporti te përpunuesi	Ditë pune	3	17.00	51.00
Tharja	Ditë pune	7	17.00	119.00
Paketim i produktit	Ditë pune	4	17.00	71.40
Gjithsej shpenzime të fuqisë punëtore				887.40
Shpenzime të tjera				
Qiraja	Ha	1	150.00	150.00
Paketimi, (thasë)	Copë	240	0.25	60.00
Certifikimi organik	Paushallë	1	500.00	500.00
Gjithsej shpenzime të tjera				710.00
Gjithsej shpenzime variable				2,958.73
MARZHA BRUTO				4,241.27
Zhvlerësimi				1,101.48
TË ARDHURAT NETO				3,139.79
Subvencione				500.00
TË ARDHURAT NETO+Subvencionet				3,639.79

6.1 Ndikimi i ndryshimit të çmimit dhe rendimentit në të ardhurat neto (Rigoni i bardhë)

TË ARDHURAT NETO		-20%	-10%	Skenari me rendimentin bazë	10%	20%
		3,840	4,320	4,800	5,280	5,760
-20%	1.20	753.44	1,226.62	1,699.79	2,172.97	2,646.15
-10%	1.35	1,329.44	1,874.62	2,419.79	2,964.97	3,510.15
Skenari me çmime bazë	1.50	1,905.44	2,522.62	3,139.79	3,756.97	4,374.15
10%	1.65	2,481.44	3,170.62	3,859.79	4,548.97	5,238.15
20%	1.80	3,057.44	3,818.62	4,579.79	5,340.97	6,102.15

Shpërndarja e shpenzimeve sipas kategorizimit

6. MENTA (Mentha piperita)

Marzha bruto dhe të ardhurat neto për ha

Tabela 3: Kosto e prodhimit të Menta

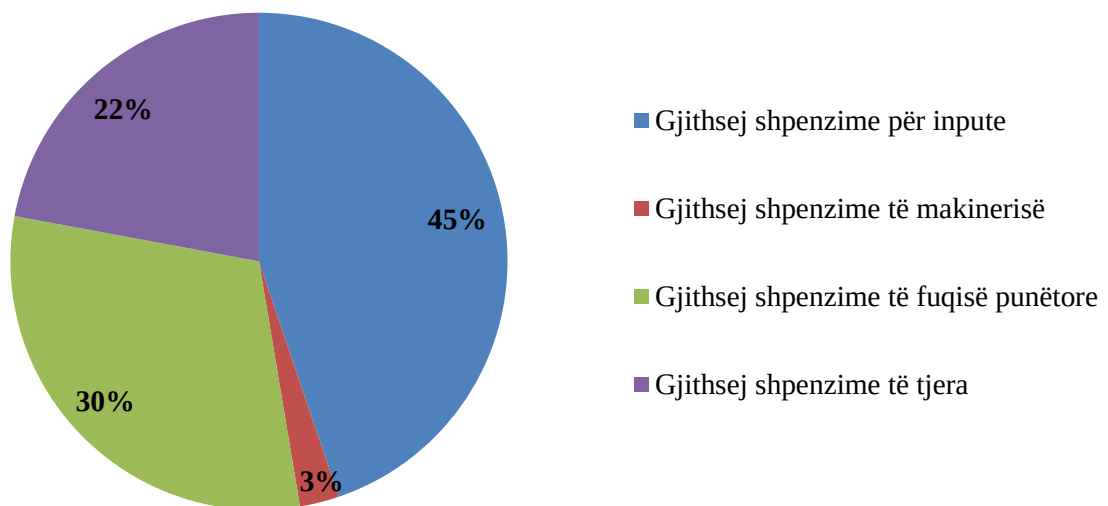

Kalkulimi i koston së prodhimit për Bimë mjeksore aromatike, 2020				
Menta				
Sipërfaqja 1 ha				
	Njësia	Sasia	Çmimi për njësi	Vlera në €
TË ARDHURAT				
Menta	kg	5400.00	1.50	8100.00
Gjithsej të ardhurat				8100.00
KOSTO VARIABLE				
Inputet				
Ujitja	Paushallë	1.00	120.00	120.00
Plehu organik (shtallës)	Ton	15.00	10.00	150.00
Peleti	Kg	4032.00	0.19	766.08
Energjia elektrike	Nr. tharjeve	14.40	12.45	179.26
Sistemi i ujitjes pikë-pikë (gypi sekondarë)	m	8000	0.03	240.00
Gjithsej shpenzime për inpute				1455.34
Shpenzimet e makinerisë				
Frezimi mes rendeve	dizel/L	25.00	0.98	24.50
Plehu organik (shtallës)	dizel/L	10.00	0.98	9.80
Kositja	dizel/L	20.00	0.98	19.60
Transporti te përpunuesi	dizel/L	30.00	0.98	29.40
Gjithsej shpenzime të makinerisë				83.30
Shpenzimet e fuqisë punëtore				
Frezimi mes rendeve	Ditë pune	6.00	17.00	102.00
Plehu organik (shtalles)	Ditë pune	2.00	17.00	34.00
Mirmbajtja, herrja	Ditë pune	22.00	17.00	374.00
Kositja	Ditë pune	12.00	17.00	204.00
Transporti te përpunuesi	Ditë pune	2.00	17.00	34.00
Tharja	Ditë pune	9.00	17.00	153.00
Paketim i produktit	Ditë pune	5.40	17.00	91.80
Gjithsej shpenzime të fuqisë punëtore				992.80
Shpenzime të tjera				
Qiraja	Ha	1.00	150.00	150.00
Paketimi, (thasë)	Copë	270.00	0.25	67.50
Certifikimi organik	Paushallë	1.00	500.00	500.00
Gjithsej shpenzime të tjera				717.50
Gjithsej shpenzime variable				3248.94
MARZHA BRUTO				4851.06
Zhvlerësimi				1376.85
TË ARDHURAT NETO				3474.21
Subvencione				500.00
TË ARDHURAT NETO+Subvencionet				3974.21

6.1 Ndikimi i ndryshimit të çmimit dhe rendimentit në të ardhurat neto (Menta)

TË ARDHURAT NETO		-20%	-10%	Skenari me rendimentin bazë	10%	20%
		4320.00	4860.00	5400.00	5940.00	6480.00
-20%	1.20	730.11	1264.80	1854.21	2334.18	2868.87
-10%	1.35	1378.11	1993.80	2664.21	3225.18	3840.87
Skenari me çmime bazë	1.50	2026.11	2722.80	3474.21	4116.18	4812.87
10%	1.65	2674.11	3451.80	4284.21	5007.18	5784.87
20%	1.80	3322.11	4180.80	5094.21	5898.18	6756.87

Shpërndarja e shpenzimeve sipas kategorizimit

7. KAMOMILI (Matricaria chamomilla)

Marzha bruto dhe të ardhurat neto për ha

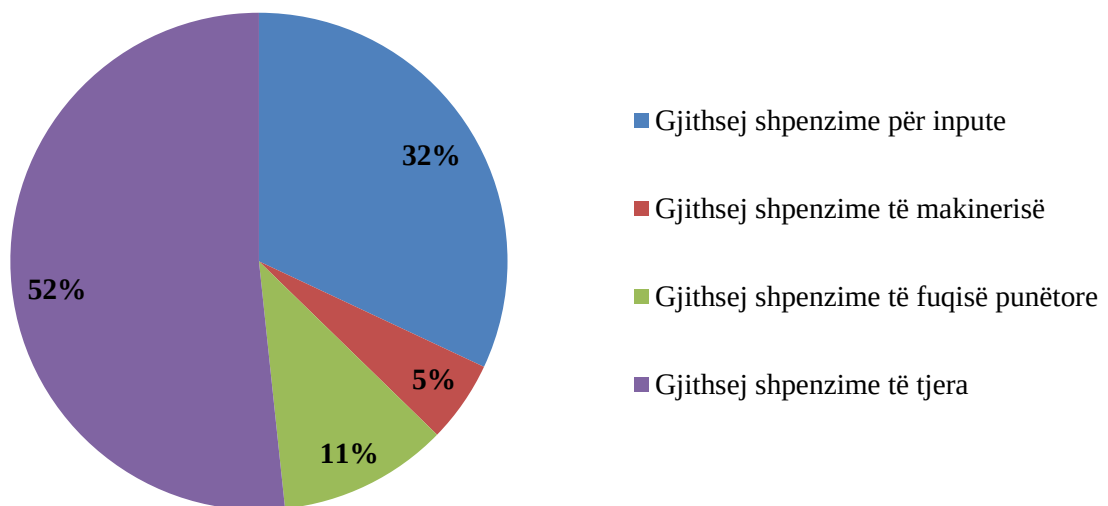
Tabela 4: Kosto e prodhimit të Kamomilës

Kalkulimi i koston së prodhimit për Bimë mjekësore aromatike, 2020				
Kamomili				
Sipërfaqja 1 ha				
	Njësia	Sasia	Çmimi për njësi	Vlera në €
TË ARDHURAT				
Kamomili (Herba+Lulja)	kg	1,000	2.00	2,000.00
Gjithsej të ardhurat				2,000.00
KOSTO VARIABLE				
Inputet				
Fara	kg	10	12.00	120.00
Plehë organik (shtallës)	ton	15	10.00	150.00
Peleti	kg	933.33	0.19	177.33
Energjia elektrike	Nr. tharjeve	3.33	11.07	36.89
Gjithsej shpenzime për inpute				484.22
Shpenzimet e makinerisë				
Përgatitja e tokës	Dizel/L	40	0.98	39.20
Shpërndarja e plehut organik (shtallës)	Dizel/L	12	0.98	11.76
Cilindrimi i tokës dhe mbjellja	Dizel/L	15	0.98	14.70
Transporti te përpunuesi	Dizel/L	15	0.98	14.70
Gjithsej shpenzime të makinerisë				80.36
Shpenzimet e fuqisë punëtore				
Përgatitja e tokës, (lavrimi, frezimi)	Ditë pune	1	17.00	17.00
Shpërndarja e plehut organik (shtallës)	Ditë pune	2	17.00	34.00
Cilindrimi i tokës dhe mbjellja	Ditë pune	1	17.00	17.00
Korrja me kumbajë	Ditë pune	2	17.00	34.00
Transporti te përpunuesi	Ditë pune	0.5	17.00	8.50
Tharja	Ditë pune	2.08	17.00	35.42
Paketim i produktit	Ditë pune	1.25	17.00	21.25
Gjithsej shpenzime të fuqisë punëtore				167.17
Shpenzime të tjera				
Qiraja	Ha	1	150.00	150.00
Korrja më kumbajë	Ha	1	120.00	120.00
Paketimi, (thasë)	copë	50	0.25	12.50
Certifikimi organik	Paushall	1.00	500.00	500.00
Gjithsej shpenzime të tjera				782.50
Gjithsej shpenzime variable				1,514.25
MARZHA BRUTO				485.75
Zhvlersimi				-
TË ARDHURAT NETO				485.75
Subvencione				500.00
TË ARDHURAT NETO+Subvencionet				985.75

7.1 Ndikimi i ndryshimit të çmimit dhe rendimentit në të ardhurat neto (Kamomili)

TË ARDHURAT NETO		-20%	-10%	Skenari me rendimentin bazë	10%	20%
		800	900	1,000	1,100	1,200
-20%	1.60	(177.57)	(45.91)	85.75	217.42	245.80
-10%	1.80	(17.57)	134.09	285.75	437.42	485.80
Skenari me çmime bazë	2.00	142.43	314.09	485.75	657.42	725.80
10%	2.20	302.43	494.09	685.75	877.42	965.80
20%	2.40	462.43	674.09	885.75	1,097.42	1,205.80

Shpërndarja e shpenzimeve sipas kategorizimit

8. KALENDULA (*Calendula officinalis*)

Marzha bruto dhe të ardhurat neto për ha

Tabela 5: Kosto e prodhimit të Kalendulës

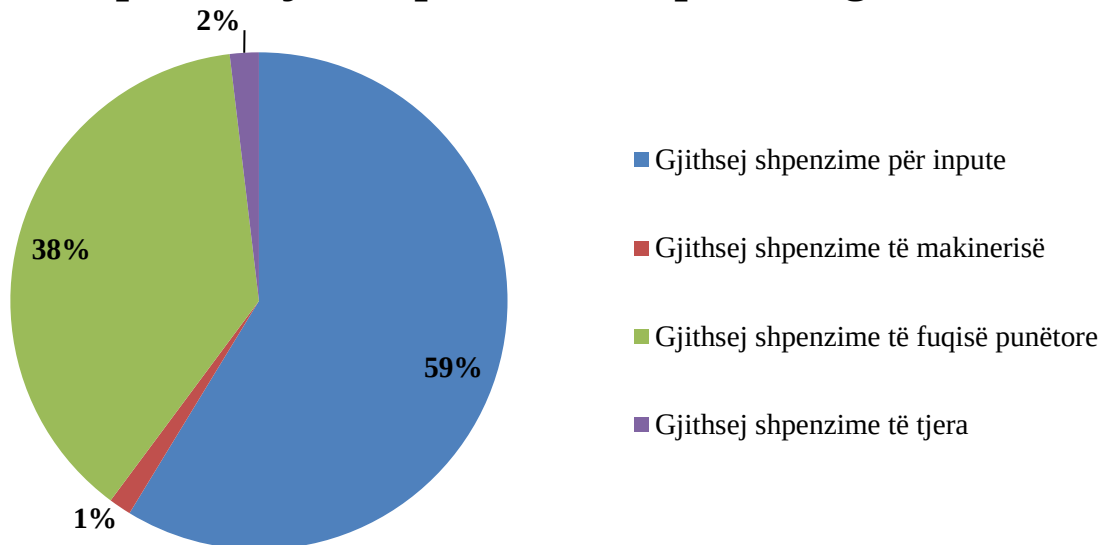
Kalkulimi i koston së prodhimit për Bimë mjekësore aromatike, 2020				
Kalendula				
Sipërfaqja 0.10 ha				
	Njësia	Sasia	Çmimi për njësi	Vlera në €
TË ARDHURAT				
Kalendula (lule)	kg	320	4.50	1,440.00
Gjithsej të ardhurat				1,440.00
KOSTO VARIABLE				
Inputet				
Fidane	copë	6,000	0.08	480.00
Plehë organik, (shtallës)	tonë	2	10.00	20.00
Ujitja	paushallë	0.10	120.00	12.00
Sistemi i ujitjës	paushallë			80.00
Gjithsej shpenzime për inpute				592.00
Shpenzimet e makinerisë				
Përgatitja e tokës	dizel/L	5	0.98	4.90
Shpërndarja e plehut organik (shtallës)	dizel/L	2	0.98	1.96
Frezimi mes rendeve	dizel/L	3	0.98	2.94
Transporti te përpunuesi	dizel/L	5	0.98	4.90
Gjithsej shpenzime të makinerisë				14.70
Shpenzimet e fuqisë punëtore				
Përgatitja e tokës	Ditë pune	0.5	17.00	8.50
Shpërndarja e plehut organik (shtallës)	Ditë pune	0.5	17.00	8.50
Mbjellja	Ditë pune	1	17.00	17.00
Frezimi mes rendeve	Ditë pune	1	17.00	17.00
Mirmbajtja, herrja	Ditë pune	2	17.00	34.00
Transporti te përpunuesi	Ditë pune	0.5	17.00	8.50
Vjelja	Ditë pune	13	17.00	221.00
Tharja	Ditë pune	2.50	17.00	42.50
Paketim i produktit	Ditë pune	1.50	17.00	25.50
Gjithsej shpenzime të fuqisë punëtore				382.50
Shpenzime të tjera				
Qiraja	Ha	0.10	150.00	15.00
Paketimi, (thasë)	Copë	16	0.25	4.00
Gjithsej shpenzime të tjera				19.00
Gjithsej shpenzime variable				1,008.20
MARZHA BRUTO				431.80
Zhvlerësimi				-
TË ARDHURAT NETO				431.80
Subvencione				45.00
TË ARDHURAT NETO+Subvencionet				476.80

*Tharja e produktit të vjelur bëhet në tunele plastike

8.1 Ndikimi i ndryshimit të çmimit dhe rendimentit në të ardhurat neto (Kalendula)

TË ARDHURAT NETO		-20%	-10%	Skenari me rendimentin bazë	10%	20%
		256	288	320	352	384
-20%	3.60	(28.00)	57.90	143.80	229.70	315.60
-10%	4.05	87.20	187.50	287.80	388.10	488.40
Skenari me çmime bazë	4.50	202.40	317.10	431.80	546.50	661.20
10%	4.95	317.60	446.70	575.80	704.90	834.00
20%	5.40	432.80	576.30	719.80	863.30	1,006.80

Shpërndarja e shpenzimeve sipas kategorizimit

9. CIANI I KALTËR (Centaurea cyanus)

Marzha bruto dhe të ardhurat neto për ha

Tabela 6: Kosto e prodhimit të Ciani i kaltër

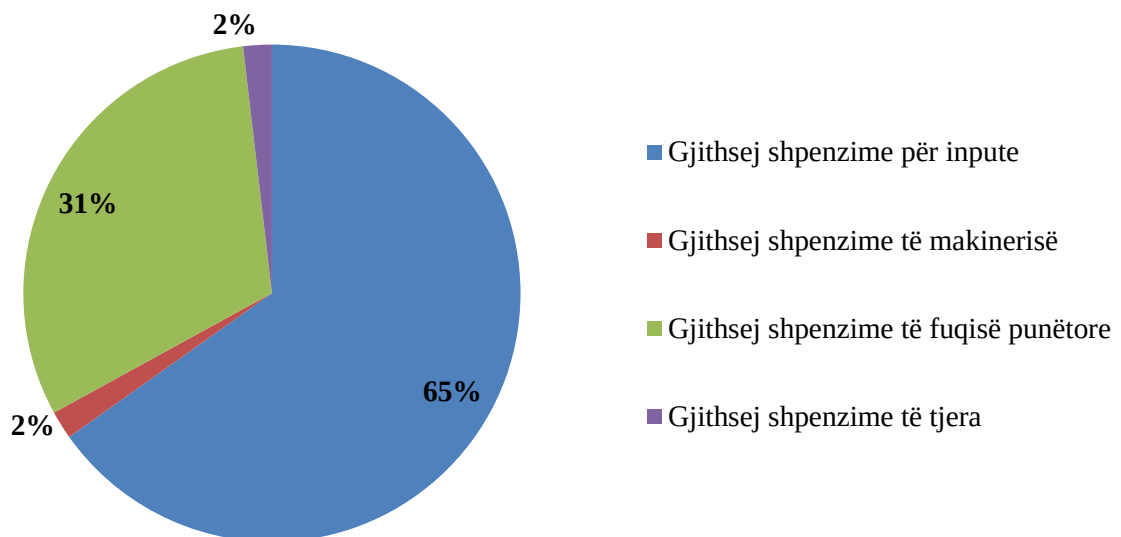
Kalkulimi i koston së prodhimit për Bimë mjeksore aromatike, 2020				
Ciani				
Sipërfaqja 0.10 ha				
	Njësia	Sasia	Çmimi për njësi	Vlera në €
TË ARDHURAT				
Ciani	kg	150	9.00	1,350.00
Gjithsej të ardhurat				1,350.00
KOSTO VARIABLE				
Inputet				
Fidane	Copë	6,000	0.08	480.00
Plehë organik, (shtallës)	Ton	2	10.00	20.00
Ujitja	Ha	0.10	120.00	12.00
Sistemi i ujitjes	Paushallë			80.00
Tharje në tunele plastike				
Gjithsej shpenzime për inpute				592.00
Shpenzimet e makinerisë				
Përgatitja e tokës	dizel/L	5	0.98	4.90
Shpërndarja e plehut organik (shtallës)	dizel/L	2	0.98	1.96
Frezimi mes rendeve	dizel/L	5	0.98	4.90
Transporti te përpunuesi	dizel/L	5	0.98	4.90
Gjithsej shpenzime të makinerisë				16.66
Shpenzimet e fuqisë punëtore				
Përgatitja e tokës	Ditë pune	0.5	17.00	8.50
Shpërndarja e plehut organik (shtallës)	Ditë pune	0.5	17.00	8.50
Mbjellja	Ditë pune	1	17.00	17.00
Frezimi mes rendeve	Ditë pune	1	17.00	17.00
Mirmbajtja, herrja	Ditë pune	2	17.00	34.00
Transporti te përpunuesi	Ditë pune	0.5	17.00	8.50
Vjelja	Ditë pune	10	17.00	170.00
Tharja	Ditë pune	1	17.00	11.95
Paketim i produktit	Ditë pune	0.4	17.00	7.17
Gjithsej shpenzime të fuqisë punëtore				282.63
Shpenzime të tjera				
Qiraja	Ha	0.10	150.00	15.00
Paketimi, (thasë)	Copë	8	0.25	1.88
Gjithsej shpenzime të tjera				16.88
Gjithsej shpenzime variable				908.16
MARZHA BRUTO				441.84
Zhvlerësimi				-
TË ARDHURAT NETO				441.84
Subvencione				45.00
TË ARDHURAT NETO+Subvencionet				486.84

*Tharja e produktit të vjelur bëhet në tunele plastike

9.1 Ndikimi i ndryshimit të çmimit dhe rendimentit në të ardhurat neto (Ciani i kaltër)

TË ARDHURAT NETO		-20%	-10%	Skenari me rendimentin bazë	10%	20%
		120	135	150	165	180
-20%	7.20	(5.96)	82.94	171.84	260.74	349.64
-10%	8.10	102.04	204.44	306.84	409.24	511.64
Skenari me çmime bazë	9.00	210.04	325.94	441.84	557.74	673.64
10%	9.90	318.04	447.44	576.84	706.24	835.64
20%	10.80	426.04	568.94	711.84	854.74	997.64

Shpërndarja e shpenzimeve sipas kategorizimit

10.MULLAGA E ZEZË (Malva sylvestris)

Marzha bruto dhe të ardhurat neto për ha

Tabela 7: Kosto e prodhimit të Mullaga e zezë

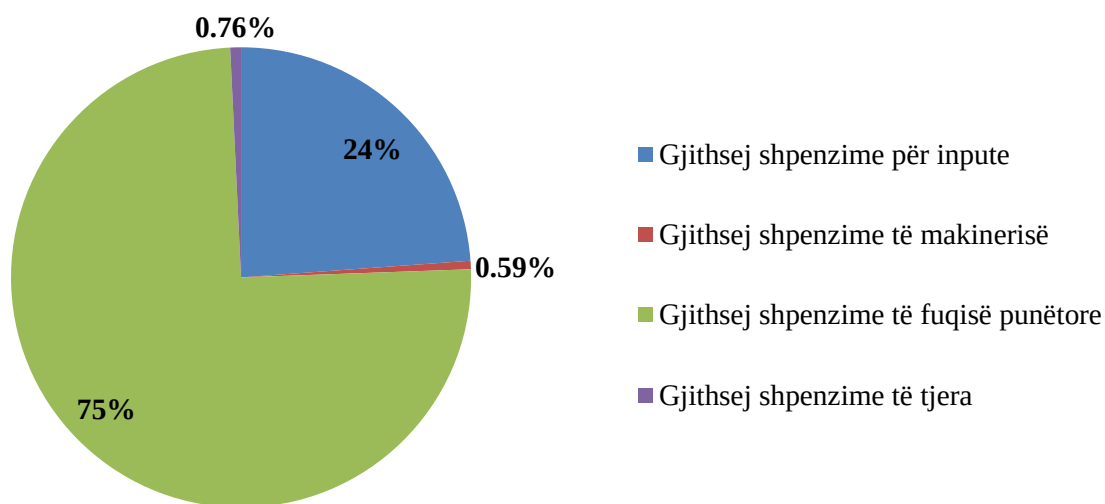
Kalkulimi i koston së prodhimit për Bimë mjeksore aromatike, 2020				
Mullagë e zezë				
Sipërfaqja 0.10 ha				
	Njësia	Sasia	Çmimi për njësi	Vlera në €
TË ARDHURAT				
Mullagë e zezë (lule)	kg	300	12.00	3,600.00
Mullagë e zezë (gjethi)		50	1.50	75.00
Gjithsej të ardhurat				3,675.00
KOSTO VARIABLE				
Inputet				
Fidane	Copë	6,000	0.08	480.00
Plehë organik, (shtallës)	Ton	2	10.00	20.00
Ujitja	Paushallë	0.10	120.00	12.00
Sistemi i ujitjes	Paushallë			80.00
Tharje në tunele plastike				
Gjithsej shpenzime për inpute				592.00
Shpenzimet e makinerisë				
Përgatitja e tokës	dizel/L	5	0.98	4.90
Shpërndarja e plehut organik (shtallës)	dizel/L	2	0.98	1.96
Frezimi mes rendeve	dizel/L	3	0.98	2.94
Transporti te përpunuesi	dizel/L	5	0.98	4.90
Gjithsej shpenzime të makinerisë				14.70
Shpenzimet e fuqisë punëtore				
Përgatitja e tokës	Ditë pune	0.5	17.00	8.50
Shpërndarja e plehut organik (shtallës)	Ditë pune	0.5	17.00	8.50
Mbjellja	Ditë pune	1	17.00	17.00
Frezimi mes rendeve	Ditë pune	1	17.00	17.00
Mirmbajtja, herrja	Ditë pune	2	17.00	34.00
Transporti te përpunuesi	Ditë pune	0.5	17.00	8.50
Vjelja	Ditë pune	95	17.00	1,615.00
Tharja	Ditë pune	5	17.00	92.97
Paketim i produktit	Ditë pune	3	17.00	55.78
Gjithsej shpenzime të fuqisë punëtore				1,857.25
Shpenzime të tjera				
Qiraja	Ha	0.10	150.00	15.00
Paketimi, (thasë)	Copë	15	0.25	3.75
Gjithsej shpenzime të tjera				18.75
Gjithsej shpenzime variabile				2,482.70
MARZHA BRUTO				1,192.30
Zhvlerësimi				-
TË ARDHURAT NETO				1,192.30
Subvencione				45.00
TË ARDHURAT NETO+Subvencionet				1,237.30

*Tharja e produktit të vjelur bëhet në tunele plastike

10.1 Ndikimi i ndryshimit të çmimit dhe rendimentit në të ardhurat neto (Mullaga e zezë)

TË ARDHURAT NETO			-20%	-10%	Skenari me rendimentin bazë	10%	20%
			240	270	300	330	360
			40	45	50	55	60
-20%	Mullaga e zezë (lulja)	9.60	222.80	340.05	457.30	574.55	691.80
	Mullaga e zezë (gjethi)	1.20					
-10%	Mullaga e zezë (lulja)	9.60	228.80	340.05	464.80	582.80	700.80
	Mullaga e zezë (gjethi)	1.35					
Skenari me çmime bazë	Mullaga e zezë (lulja)	12.00	810.80	1,001.55	1,192.30	1,383.05	1,573.80
	Mullaga e zezë (gjethi)	1.50					
10%	Mullaga e zezë (lulja)	13.20	1,104.80	1,332.30	1,559.80	1,787.30	2,014.80
	Mullaga e zezë (gjethi)	1.65					
20%	Mullaga e zezë (lulja)	14.40	1,398.80	1,663.05	1,927.30	2,191.55	2,455.80
	Mullaga e zezë (gjethi)	1.80					

Shpërndarja e shpenzimeve sipas kategorizimit

11.ÇMIMI, RENDIMENTI DHE INDIKATORËT TJERË

11.1 Çmimi dhe rendimenti në pikën e rentabilitetit dhe indikatorët tjerë

Hitheri (1 ha)	
Rendimenti Bazë	5,950
Çmimi bazë	1.5
Çmimi në pikën e rentabilitetit (€/kg)	0.59
Rendimenti në pikën e rentabilitetit (kg)	2,332.29
Të ardhurat/Shpenzimet variabile	2.55
Marzha bruto (€/kg)	0.91
Kosto e prodhimit (€/kg)	0.59

Rigon i bardhë (1 ha)	
Rendimenti Bazë	4,800
Çmimi bazë	1.50
Çmimi në pikën e rentabilitetit (€/kg)	0.62
Rendimenti në pikën e rentabilitetit (kg)	1,972.48
Të ardhurat/Shpenzimet variabile	2.43
Marzha bruto (€/kg)	0.88
Kosto e prodhimit (€/kg)	0.62

Menta (1ha)	
Rendimenti Bazë	5,400
Çmimi bazë	1.50
Çmimi në pikën e rentabilitetit (€/kg)	0.60
Rendimenti në pikën e rentabilitetit (kg)	2,165.96
Të ardhurat/Shpenzimet variabile	2.49
Marzha bruto (€/kg)	0.90
Kosto e prodhimit (€/kg)	0.60

Kamomili (1 ha)	
Rendimenti Bazë	1,000
Çmimi bazë	2.00
Çmimi në pikën e rentabilitetit (€/kg)	1.51
Rendimenti në pikën e rentabilitetit (kg)	757.12
Të ardhurat/Shpenzimet variabile	1.32
Marzha bruto (€/kg)	0.49
Kosto e prodhimit (€/kg)	1.51

Kalendula (0.10 ha)	
Rendimenti Bazë	320
Çmimi bazë	4.50
Çmimi në pikën e rentabilitetit (€/kg)	3.15
Rendimenti në pikën e rentabilitetit (kg)	224.04
Të ardhurat/Shpenzimet variabile	1.43
Marzha bruto (€/kg)	1.35
Kosto e prodhimit (€/kg)	3.15

Ciani (0.10 ha)	
Rendimenti Bazë	150
Çmimi bazë	9.00
Çmimi në pikën e rentabilitetit (€/kg)	6.05
Rendimenti në pikën e rentabilitetit (kg)	100.91
Të ardhurat/Shpenzimet variabile	1.49
Marzha bruto (€/kg)	2.95
Kosto e prodhimit (€/kg)	6.05

Mullaga e zezë (0.10 ha)	
Rendimenti Bazë	300
Çmimi bazë	12.00
Çmimi në pikën e rentabilitetit (€/kg)	8.28
Rendimenti në pikën e rentabilitetit (kg)	206.89
Të ardhurat/Shpenzimet variabile	1.48
Marzha bruto (€/kg)	3.97
Kosto e prodhimit (€/kg)	8.28

12. INFORMACIONE TEKNIKE

13.1 Masat Agro-Teknike për Kulturën e Hithërit

Aktivitetet/Muaji	Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
Frezimi mes rendeve												
Mirmbajtja, herja												
Ujitja sipas nëvojës												
Kositja												
Tharja												
Paketim i produktit												
Transporti te Perpunesi												

13.2 Masat Agro-Teknike për Kulturën Rigon i bardhë

Aktivitetet/Muaji	Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
Frezimi mes rendeve												
Mirmbajtja, herja												
Ujitja sipas nëvojës												
Kositja												
Tharja												
Paketim i produktit												
Transporti te Perpunesi												

13.3 Masat Agro-Teknike për Kulturën e Mentës

Aktivitetet/Muaji	Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
Frezimi mes rendeve												
Mirmbajtja, herja												
Ujitja sipas nëvojës												
Kositja												
Tharja												
Paketim i produktit												
Transporti te Perpunesi												

13.4 Masat Agro-Teknike për Kulturën e Kamomilës

Masat Agro-teknike/Muaji	Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
Shpërndarja e Plehut Organik (stallës)												
Lavrimi i tokës												
Frezimi												
Mbjellja												
Korrja më kombajë												
Tharja												
Paketim i produktit												
Transporti te Perpunuesi												

13.5 Masat Agro-Teknike për Kulturën e Kalendulës

Aktivitetet/Muaji	Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
Shpërndarja e Plehut Organik (shtallës)												
Lavrimi i tokës												
Frezimi												
Mbjellja												
Ujitja sipas nevojës												
Mirëmbajtja/Herja e barojave												
Frezimi mes Rendeve												
Vjelja												
Tharja												
Paketim i produktit												
Transporti te Perpunuesi												

13.6 Masat Agro-Teknike për Kulturën e Cjanit të kaltër

Aktivitetet/Muaji	Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
Shpërndarja e Plehut Organik (shtallës)												
Lavrimi i tokës												
Frezimi												
Mbjellja												
Ujitja sipas nevojës												
Mirëmbajtja/Herja e barojave												
Frezimi mes Rendeve												
Vjelja												
Tharja												
Paketim i produktit												
Transporti te Perpunuesi												

13.7 Masat Agro-Teknike për Kulturën e Mullagës së zezë

Aktivitetet/Muaji	Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
Shpërndarja e Plehut Organik (shtallës)												
Lavrimi i tokës												
Frezimi												
Mbjellja												
Ujitja sipas nevojës												
Mirëmbajtja/Herja e barojave												
Frezimi mes Rendeve												
Vjelja												
Tharja												
Paketim i produktit												
Transporti te Perpunuesi												

Modelet e llogaritura për bruto marzhat tek Bimët Mjekësore dhe Aromatike janë realizuar në bashkpunim të ngusht me Ministrinë e Bujqësisë Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural. Në përpilimin e tyre janë shfrytëzuar të dhënat faktike nga tereni, modelet e llogaritjes dhe udhëzimet nga Departamenti për Analiza Ekonomike dhe Statistika Bujqësore.

IADK si përpiluese e këtij dokumenti është faleminderuese të gjithë atyre që kanë kontribuar e në veçanti zyrtarët nga Ministria e Bujqësisë, përkatësisht departamenti për Analiza Ekonomike dhe Statistika Bujqësore.

Ky dokument do të jetë në shërbim të të gjithë akterëve, donatorëve dhe zbatuesëve të aktiviteteve në fushën e Bimëve Mjekësore dhe Aromatike.

TË JETOJMË NGA TOKA DHE PUNA JONË

Adresa:
Sfaraçak i Ulët, nr. 11
42000 Vushtrri,
Kosovë

E-mail: info@iadc.org
Tel: +383 (0) 44 777 036
+383 (0) 49 777 046
Web: www.iadc.org
Facebook: IADK

